

ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2

เฉลียว จงธรรมสุขยิ่ง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

เมษายน 2551

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

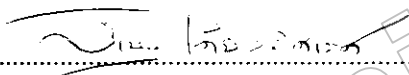
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ เฉลียว จงธรรมสุขยิ่ง ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

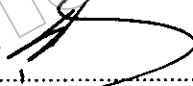

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เจริญวิชญ์ สมพงษ์ธรรม)

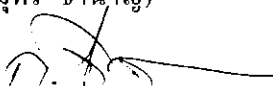

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ดร.สมุทรร ชำนาญ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

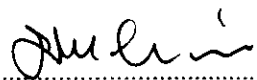

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมุทรร เฉียววิศเรศ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เจริญวิชญ์ สมพงษ์ธรรม)

..... กรรมการ
(ดร.สมุทรร ชำนาญ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษณะ ชินสาร)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)

วันที่..... 2..... เดือน..... มีนาคม..... พ.ศ. 2551

ประกาศคุณูปการ

ความสำเร็จของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นผลมาจากการได้รับคำปรึกษา แนะนำและ
ความเอาใจใส่เป็นอย่างดีจากอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เจริญวิษณุ สมพงษ์ธรรม ประธาน
กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร.สมุทรา ชำนาญ กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ตลอดจน
รองศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ เดียวอิสระ ประธานกรรมการสอบปากเปล่า และผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.กฤษณะ ชินสาร กรรมการสอบปากเปล่า ในการให้คำปรึกษาแนะแนวทางที่ถูกต้อง การตรวจ
แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา
และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านดังปรากฏชื่อในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ที่ได้ให้
ความกรุณาและอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความถูกต้อง เทียบตรง ความสมบูรณ์ของเนื้อหา และ
ตรวจสอบแก้ไขเครื่องมือวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น รวมทั้งขอขอบพระคุณผู้อำนวยการสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 ที่อำนวยความสะดวกและความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
รวมทั้งผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการตอบ
แบบสอบถาม

สุดท้ายผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคุณแม่เป็นอย่างสูง และคุณสกล ใจธรรมสุขยิ่ง
ที่คอยให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา ขอระลึกถึงพระคุณของครูอาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาท
วิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัยตลอดจนผู้มีอุปการคุณที่ไม่ได้กล่าวนามมา ณ ที่นี้

เฉลียว ใจธรรมสุขยิ่ง

44921095: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: ปัญหา/แนวทางการพัฒนา/ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

เฉลียว จงธรรมสุขยิ่ง: ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 (PROBLEMS AND GUIDED DEVELOPMENT OF INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGY SYSTEM OF SCHOOLS UNDER OFFICE OF RAYONG EDUCATIONAL SERVICE AREA 2) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: เจริญวิชัย สมพงษ์ธรรม, ค.ค., สมุทร ชำนาญ, กศ.ค. 128 หน้า. ปี พ.ศ. 2551.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัญหาการดำเนินงานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จำแนกตามประเภท โรงเรียนและขนาด โรงเรียน และนำเสนอแนวทางในการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียน จำนวน 87 คน ครูปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จำนวน 87 คน จาก โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 และผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความถี่

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาการดำเนินงานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกตามประเภท พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษามีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับน้อย โรงเรียนประถมศึกษามีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อจำแนกตามขนาด พบว่า โรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับมาก โรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่มีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2. แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2

- 2.1 ด้านการบริหารจัดการภายในโรงเรียน: ควรพัฒนาบุคลากรที่รับผิดชอบงานด้าน ICT
- 2.2 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน: ควรจัดทำห้องเรียน ICT ในแต่ละกลุ่มสาระ
- 2.3 ด้านการจัดการเรียนการสอน: ควรพัฒนาบุคลากรในด้านการใช้ ICT
- 2.4 ด้านกระบวนการเรียนรู้: ควรจัดกิจกรรมแข่งขันทักษะด้าน ICT
- 2.5 ด้านทรัพยากรการเรียนรู้: ควรจัดตั้งหน่วยงานที่เป็นศูนย์สื่อด้าน ICT

44921095: MAJOR: EDUCATIONAL ADMINISTRATION; M.ED. (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS: PROBLEM/ GUIDED DEVELOPMENT/ INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGY SYSTEM

CHALEAW JONGTHARMSUKYING: PROBLEMS AND GUIDED DEVELOPMENT OF INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGY SYSTEM OF SCHOOLS UNDER OFFICE OF RAYONG EDUCATIONAL SERVICE AREA 2. ADVISORY COMMITTEE: CHAROENWIT SOMPONGTAM, Ph.D., SAMOOT CHAMNAN, Ed.D. 128 P. 2008.

The objectives of this research were to study problems of information and communication technology system of schools, as classified by school type and size, and to promote guidelines for the development of information and communication technology system of schools under Office of Rayong Educational Service Area 2. The samples consisted of 87 school administrators, 87 information and communication technology personnel of schools under Office of Rayong Educational Service Area 2, and 10 experts in relevant fields. The research instrument was a five rating scale questionnaire. Data were analyzed by using mean, standard deviation and frequency.

The results of the study revealed that:

1. Problems of implementing information and communication technology system of school under office of Rayong educational service area 2 were rated at a moderate level. As classified by school type, it was found that the problems of secondary schools were rated at a low level and at a moderate level in primary schools. The problems as classified by school size were found at a high level in small schools and at a moderate level in both medium and large schools.
2. For the development guidelines of ICT system, it was suggested that
  - 2.1 Regarding inner-administrative management; ICT government officials should be directly recruited.
  - 2.2 Regarding infra-structure; ICT classroom should be established for all learning strands.
  - 2.3 Regarding instructional management; the personnel training program on understanding of the ICT should be conducted.
  - 2.4 Regarding learning process; ICT activities should be supported.
  - 2.5 Regarding learning resources; ICT instructional media center should be established.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	3
คำถามในการวิจัย.....	3
กรอบความคิดในการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
สภาพการบริหารงานและการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2.....	8
แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร.....	10
เกณฑ์มาตรฐานการประเมินโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาการใช้ไอซีทีเพื่อการ เรียนรู้.....	18
การใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการสื่อสาร.....	21
แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาของ กระทรวงศึกษาธิการ (พ.ศ. 2547 – 2549).....	23
นโยบายและยุทธศาสตร์ด้าน IT เพื่อการศึกษาของประเทศต่าง ๆ	26
ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย.....	38
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	39

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	44
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	44
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	45
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	45
การหาคุณภาพเครื่องมือ.....	46
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	47
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
เกณฑ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	90
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	90
อภิปรายผล.....	94
ข้อเสนอแนะ.....	99
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป.....	101
บรรณานุกรม.....	102
ภาคผนวก.....	106
ภาคผนวก ก.....	107
ภาคผนวก ข.....	109
ภาคผนวก ค.....	112
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	128

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
18 แนวทางการพัฒนา ส่งเสริมให้มีการประสานเครือข่ายจากชุมชนองค์กรภาครัฐและเอกชนให้เข้ามามีส่วนร่วมสนับสนุนงานด้าน ICT.....	79
19 แนวทางการพัฒนา มีบุคลากรรับผิดชอบงานด้าน ICT โดยตรง.....	80
20 แนวทางการพัฒนา โรงเรียนมีการจัดสรรงบประมาณด้าน ICT สำหรับการบริหารงานอย่างเพียงพอ.....	80
21 แนวทางการพัฒนา ผู้เชี่ยวชาญเข้ามาร่วมวางแผนด้าน ICT.....	81
22 แนวทางการพัฒนา มีการจัดห้องเรียนที่หลากหลายแบบ เช่น Computer Lab, Computer Classroom.....	81
23 แนวทางการพัฒนา มีระบบการบำรุงรักษาและระบบป้องกัน โครงสร้างพื้นฐาน.....	82
24 แนวทางการพัฒนา การจัดหาอุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น เครื่องพิมพ์ เครื่องสำรองไฟฟ้า สแกนเนอร์ โปรเจกเตอร์ กล้องดิจิทัล ฯลฯ อย่างเพียงพอ.....	82
25 แนวทางการพัฒนา มีรูปแบบการเรียนรู้ด้วย ICT ที่หลากหลาย.....	83
26 แนวทางการพัฒนา ผู้สอนสามารถใช้ ICT เป็นเครื่องมือในการออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ.....	83
27 แนวทางการพัฒนา การใช้ WBI ในกิจกรรมการเรียนการสอน.....	84
28 แนวทางการพัฒนา การใช้ระบบบริหารจัดการเรียนการสอน (LMS) เช่น Atuter, Moodle, Learnsquare.....	84
29 แนวทางการพัฒนา ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ โดยใช้ ICT ตามความสนใจของผู้เรียน.	85
30 แนวทางการพัฒนา ผู้เรียนมีทักษะการใช้ ICT ในการเรียนรู้ สามารถสร้างสรรค์และนำเสนอผลงานที่ได้จากการใช้ ICT เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้.....	85
31 แนวทางการพัฒนา การใช้เว็บบล็อก (WEBLOG) ในกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น บันทึกประจำวันของนักเรียน การทำ Portfolio.....	86
32 แนวทางการพัฒนา มีเว็บไซต์ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียน.....	86
33 แนวทางการพัฒนา มีการจัดทำระบบ Learning Resource Management ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้.....	87

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
34 แนวทางการพัฒนา มีการดำเนินการจัดเก็บสื่อ นวัตกรรมการจัดการเรียนการสอน ด้วย ICT อย่างเป็นระบบ/ จัดเป็นคลัง/ แหล่งเรียนรู้/ ศูนย์สื่อ ICT หรือห้องสมุด อิเล็กทรอนิกส์ ตามศักยภาพสถานศึกษา.....	87
35 แนวทางการพัฒนา การจัดทำห้องเรียนเสมือนจริง (Virtual Classroom).....	88
36 แนวทางการพัฒนา การจัดทำห้องปฏิบัติการจำลอง (Simulation Lab).....	88

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

I กรอบความคิดในการวิจัย.....	4
------------------------------	---

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University